

G. PETERCOL, *Sjene/136-III*

Castel Nuovu. Zajedno s F. Vranjaninom (koji se tada prvi put spominje, pa nije isključeno da je školovan uz Petra Martinova u Dubrovniku) kleše u gornjim dijelovima slavluka reljefe i kipove klasične inspiracije. Od 1461. na dvoru Anžuvina u J. Francuskoj reže istančane medalje za kraljevsku obitelj i plemstvo te kleše reljefe za spomenike u Baumeu i Maxe-Werlyeu. Ponovno u Napulju od 1465. vodi radove na Castel Nuovu, podučava mlade kipare, izrađuje grobne spomenike, a od kralja za zasluge dobiva viteški naslov.

LIT.: C. Fabriczy, Pietro di Martino da Milano a Ragusa, Repertoire für Kunstwissenschaften, 1905, 28. — W. Rolfs, Der Stil P. Martinus v. Mailand, Monatshefte für Kunstwissenschaften, 1908, 1. — C. Fisković, Naši graditelji i kipari XV. i XVI. stoljeća u Dubrovniku, Zagreb 1947, str. 22, 25–28. — H. R. Leppien, Die Neapolitanische Skulptur des späteren Quattrocento, Tübingen 1960, str. 47–51. — G. L. Hersey, Alfonso II and the artistic Renewal of Naples, Yale 1969. — Isti, The Aragonese Arch at Naples 1431–1475, London 1973. — I. Fisković, Dubrovačko kiparstvo XV. stoljeća, Dubrovnik, 1986, 5–6. — C. Fisković, Pojava renesanse u Dubrovniku u djelu Petra Martinova iz Milana, u zborniku: Likovna kultura Dubrovnika 15. i 16. stoljeća, Zagreb 1991. — I. Fisković, Reljef renesansnog Dubrovnika, Dubrovnik 1993. R.

PETAR MATEJEV IZ PADOVE, šibenski klesar, radio u Zadru 1391–94. Izradio rozetu crkve Sv. Stjepana te dvije rozete katedrale u Zadru.

LIT.: E. Hilje, Šibenski klesar Petar pok. Mateja iz Padove u Zadru, Radovi. Filozofski fakultet — Zadar, 1993, 31.

PETAR MREŽNIČKI → SVETI PETAR MREŽNIČKI

PETAR U ŠUMI → SVETI PETAR U ŠUMI

PETERANEC, selo SI od Koprivnice. Župna crkva Sv. Petra i Pavla jednobrodna je građevina (1773) sa sakristijom uz zaobljeno svetište i sa zvonikom koji se diže iz gl. pročelja s lijepo oblikovanim portalom. Crkva ima kasnobarokni oltar i propovjedaonicu. — U selu je 1954. postavljeno poprsje pjesnika Frana Galovića, koji je tu rođen (rad I. Sabolića), a od 1982. djeluje Galerija kipara I. Sabolića.

PETERCOL, Goran, slikar (Pula, 21. III. 1949). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1975 (R. Goldoni). Bio je suradnik Majstorske radionice Lj. Ivančića 1976–78. Njegovi se radovi zasnivaju na slučajnim (akcijskim) i planiranim lik. postupcima, osobito u skupinama radova *Pakpapi* i *Dosezi*, oba iz 1977–79. Usporedno nastaje drugi tip radova (*Preslikavanje*, 1975–76; *Stilizacije*, 1981; *Usmjerena bojanja*, 1982; *Pod pravim kutom*, 1984; *Lokalizacije*, 1986). Istražuje na području primarnoga slikarstva, a od 1985. na tome tragu nastaju instalacije u kojima sjena postaje ključni konstruktivni element (*Produžavanje i zaustavljanje sjene*, 1986; *Povećana sjena*, 1987–88; *Nastajanje*, 1989; *Sjene Cities*, 1993). Autor je publikacije *Opisi radova 1977/79* (Zagreb 1985). — Samostalno je izlagao u Rovinju, Zagrebu, Beču, Milanu, Umagu, Sarajevu i Marseilleu, te na XXII. bijenalu u São Paulu i XLVI. bijenalu u Veneciji.

LIT.: M. Susovski, Inovacije u hrvatskoj umjetnosti sedamdesetih godina (katalog), Zagreb 1982. — B. Stipančić, Aktuelne tendencije u hrvatskom slikarstvu od 1975. do danas (katalog), Skopje 1985. — Isti, Goran Petercol (katalog), Zagreb 1989. — D. Matičević, Fragmenti prepoznatog identiteta (katalog), Zagreb 1992. — Z. Maković, Goran Petercol (katalog), Umag 1993. — T. Milovac, B. Stipančić i L. Kovač, Goran Petercol (katalog), São Paulo 1994. Ž. Sa. i R.

PETERČIĆ, Milivoj, arhitekt i urbanist (Bački Brestovac, 19. V. 1923). Studij arhitekture završio u Zagrebu 1949. Djelovao u Sarajevu, gdje je izrađivao urbanistička rješenja za gradske trgove (Doboj, 1952) i stambena naselja (Grbavica u Sarajevu, 1956, sa Z. Kovačevićem i B. Kalajdžićem) te projekte za stambene zgrade (Konjic, Maglaj, Iliaš, Doboj, Sarajevo, 1951–53), škole (Koševo u Sarajevu, 1958) i javne zgrade (poslovni objekt s kinom u središtu Sarajeva, 1962). Od 1960. djeluje u Zagrebu, gdje izrađuje urbanističke planove za stambena naselja (Cvjetno naselje, 1971; Ferencica, 1973; Jarun i Vrbani, 1980), projekte za stambene zgrade (u Sigetu, 1965, s V. Matićem, L. Schwererom; na Trešnjevci, 1968, s I. Velnićem; Ravnicama, 1976; Središću, 1979. i Savici, 1982 — sve u Zagrebu), škole (Kruge, 1964; Retkovec, 1968; Donja Kustošija, 1970. u Zagrebu), robne kuće (»Vesna« u Slavonskom Brodu, 1966, s J. Uhlikom; »Nama« na Trešnjevci u Zagrebu, 1973, s I. Velnićem, i u Sisku, 1977, s T. Kucharom), te poslovne zgrade (IBM u Branimirovoj ul. u Zagrebu, 1969). — Sudjelovao je na natječajima za dogradnju židovskoga hrama u Sarajevu (1952, I. nagrada, s I. Kovačevićem), spomen-dom u Slavonskome Brodu (1959, II. nagrada, s L. Schwererom), urbanističko rješenje središnjeg dijela Zagreba (1970, II. nagrada, s J. Uhlikom, I. Velnićem, Ž. Rukavinom), robnu kuću »Rijeka« u Rijeci (1970, III. nagrada) te za urbanističko rješenje Iblerova trga u Zagrebu (1976, II. nagrada, s I. Velnićem). J. M. M.

PETKOVIĆ, Martin, drvorezbar (XV. st.). Rodom iz Jajca, učio 1423. u Dubrovniku zanat kod slikara Blaža Jurjeva Trogirana. God. 1431. spominje se kao Jurjev suradnik u Korčuli, a 1436. u Trogiru. God. 1438. obvezao se da će izrezbariti dvadeset i osam reljefnih kompozicija na korskim sjedalima za crkvu Sv. Franje u Splitu, koja je radio drvorezbar Ivan iz Francuske. Pretpostavlja se da je njegov rad reljefni poliptih u zbirci umjetnina samostana Sv. Nikole u Trogiru.

LIT.: K. Prijatelj, Slikar Blaž Jurjev, Zagreb 1965. — I. Fisković, Gotička kultura Trogira, Mogućnosti, 1980, 10–11. R.

PETKOVIĆ, Vladimir, kipar (Šibenik, 11. II. 1936). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu (F. Kršinić). Završio poslijediplomski studij na St. Martin's school of art u Londonu (A. Caro i F. King). Živi i radi u Massa-Carrari (Italija). Kleše isključivo u mramoru naslanjajući se na Kršinićevu klasičnost u formi. Osamdesetih god. kleše eliptične i jajolike forme u tragu Brancusija i Arpa blagih pregiba, koje asociraju na senzualnost ženskoga torza (*Bajama s crtom*, *Dubrovačka bajama*, obje iz 1987). — Samostalno izlagao u Zagrebu, Šibeniku, Primoštenu i Vodicama.

LIT.: D. Grubić, Vladimir Petković (katalog), Zagreb 1987.

K. Ma.

PETLEVSKI, Ordan, slikar (Prilep, 24. VIII. 1930). Diplomirao je na Akademiji primijenjene umjetnosti u Zagrebu 1955; suradnik Majstorske radionice K. Hegeđušića 1955–60. Boravio je u Parizu 1959. i 1961. Bio je član grupe »Mart«. God. 1954–57. prolazi prvu fazu ispunjenu traganjem za lik. izrazom koji bi najbolje izrazio modernost i istinitost iskaza, ukorijenjena u individualnome osjećanju svijeta i u mitologiziranim zalihama zavičajne tradicije. Tako zasnovanom stiliziranom figuracijom crta i slika aktove (prototipske u smislu postignuća sadržaja morbidnosti), likove u interijeru i eksterijeru te mrtve prirode (*Praznik na selu*, 1956). God. 1957/58. nastaju prijelazna djela čiji se stvaralački ishod može usporediti s kompleksom otvorene varijante nadrealističke umjetnosti (*Uspon*, 1957; *Plijesan i vlaga*, 1958; *Cvjetanje*, 1958). Sljedeća godina donosi temeljna djela u opusu O. Petlevskoga (*Vertikala*, *Pijesak i pepeo*, *Plijesan*, sve 1959), koja znače temeljni zaokret prema informeli onoga modela koji u sebi spaja figurativno i nefigurativno, vidljivo i nevidljivo, tvar i maštu; to su morbidni oblici, osebusni biološki svijet rasapa, jezgre i razorene forme. U sljedeće dvije godine (1960–61) nastaju djela u istome duhu (*Biljka fosil*, 1960; *Organska forma*, 1961). Od 1962. boja je izrazitija i sadržajnija, karakteristični oblici uvećavaju svoje dimenzije i tektoničnost (*Crne brazde*, 1961; *Umec — sagorjelo područje*, 1962; *Apel*, 1963; *Zaboravljeni idol*, 1964). Poč. 1970-ih uz minimalne stilske i ikonografske metamorfoze slika, varirajući tek kromatiku, bujanje oplodjenih stanica (*Plodovi*, *Smeđi plodovi*, obje iz 1971). Prepoznatljivi oblici pretvaraju se u duguljaste grumene na bjeličastoj pozadini (*Raspukline*, 1975). God. 1976. nastaje velika svijetla slika *Organski oblici*, a apstraktno zamišljeni krajolici morbidnih oblika poprimaju obrise prapovijesnih životinja (*Praforma*, 1977) ili čudesnih lik. prizora (*Jezgra s procesom*, 1979). Triptih *Oblici imagi-*

O. PETLEVSKI, *Vertikala*. Zagreb, Moderna galerija

T. PETRANOVIĆ RVAT, *Misterija stare sinagoge*. Venecija, priv. zbirka

nacije (1980) pokazuje duh morbidnosti i opsesivnih tema tjeskobe i straha. Slika *Rast oblika* iz 1984. predložuje vedriju stranu duhovnog svijeta i njegov slikarski izraz. — Samostalno je izlagao u Parizu (1961, 1963), Zagrebu (1962, 1968, 1973, 1978, 1981), Beogradu (1962, 1969), Sarajevu (1968), Skoplju i Puli (1971), a sudjelovao je na 200-tinjak skupnih izložaba. Bavi se ilustriranjem i lik. opremom knjiga.

LIT.: G. Gamulin, Petlevski, Zagreb 1990.

Z. Ru. i R.

PETRAK, Josip, arhitekt (Rijeka, 1. V. 1904 — 31. XII. 1993). Diplomirao 1929. na Tehničkome fakultetu u Zagrebu. Radio je u ateljeima H. Ehrlicha i J. Dryaka u Zagrebu. God. 1934 — 36. djeluje u Varaždinu, a potom u Rijeci gdje je profesor na Građevinskome fakultetu. Projektira stambene, javne i školske zgrade, od kojih se ističu: idejno rješenje vile Botteri na Tuškancu (projektirao F. Cota) i vila Petrović u Novakovoju ul. u Zagrebu (1934), vila Milković na Varaždin bregu (1939), kinodvorane »Gaj« i »Cesarec« u Varaždinu, škole u Škropetima, Krnici i Grandićima u Istri, gimnazija u Pazinu (1950) te Dom učenika Pomorske škole u Bakru (1959).

Z. Kol.

PETRAK, Nikica, književnik (Duga Resa, 31. VIII. 1939). Diplomirao na Filozofskome fakultetu u Zagrebu. God. 1967 — 77. kao urednik Televizije Zagreb pratio je lik. zbivanja u Hrvatskoj. Obrađivao fenomene op-art i pop-art, s posebnim osvrtom na odjeke tih pojava u nas. Realizirao televizijske filmove o slikarstvu O. Glihe, o zlatu i srebru Zadra te o izložbi Umjetnost na tlu Jugoslavije u Parizu 1971.

R.

PETRANOVIĆ RVAT, Tomislav, naivni slikar (Prvča kraj Nove Gradiške, 28. I. 1934). Završio je Višu pedagošku školu u Zagrebu. U početku se bavio karikaturom i reklamnim crtežom; slika od 1950. U portretima i figuralnim prizorima blizak naturalizmu (*Krstitke*, 1972), a u poetiziranim posavskim krajolicima naglašava simbolične elemente (*Pejzaž*, 1972; *Zima u Podvrškom*, 1973; *Ptičji raj*, 1974). U njegovim novijim kompozicijama prevladavaju fantastične vizije maštovito iscrtanih pojedinosti (*Misterija stare sinagoge*, 1984). — Samostalno je izlagao u Novoj Gradiški, Dubrovniku, Zagrebu, Zlataru, Opatiji, Crikvenici, Lippstadtu, St. Paul de Venceu, Rimu, Parizu i New Yorku.

LIT.: V. Maleković, Hrvatska izvorna umjetnost, Zagreb 1973. — Ž. Čorak, Tomislav Petranović-Rvat (katalog), Zagreb 1974. — J. Depolo, Pittura di Tomislav Petranović-Rvat,

Roma 1975. — J. Depolo i T. Bilopavlović, Tomislav Petranović-Rvat, Zagreb 1976. — I. Šimat Banov, Tomislav Petranović-Rvat, ŽU, 1981, 31. — N. Vrkljan-Križić i V. Gracin-Čučić, Tomislav Petranović-Rvat, Golgota Croatica (katalog), Zagreb 1992. Ž. Sa.

PETRICIOLI, Ivo, povjesničar umjetnosti (Zadar, 9. III. 1925). Diplomirao je 1950. u Zagrebu gdje je i doktorirao 1957. s temom o romaničkoj skulpturi u Dalmaciji. U Zadru je radio u Arheološkome muzeju (1949 — 54), Institutu za historijske nauke (1955 — 57), a od 1958. na Filozofskome fakultetu gdje je redoviti profesor povijesti umjetnosti sr. vijeka. Proučava umjetničku baštinu Dalmacije, poglavito Zadra, od ranoga kršćanstva do XIX. st., posebno predromaničku i romaničku. Sustavno je obradio razvitak umjetnosti u Dalmaciji IX — XIII. st., dalm. plastiku XI. st., zlatarstvo i drvorezbarstvo XIV. i XV. st. u Zadru. Proučavao je i slikarstvo na drvu (definirao djelo anonimnoga Majstora tkonskoga raspela), arhitekturu sr. vijeka u Zadru i okolici te zadarski urbanizam. Bavi se arhivskim i arheol. istraživanjima. Organizirao je nekoliko tematskih izložaba u Zadru; suautor je izložbe »Sjaj zadarskih riznica«, Zagreb 1990. Član je HAZU od 1992.

BIBL.: *Neobjelodanjene romaničke skulpture u Zadru*, Prilozi — Dalmacija, 1953; *Spomenici iz ranog srednjeg vijeka na Dugom otoku*, SHP, 1954, 3; *Prinove zadarskom slikarstvu XV. st.*, Prilozi — Dalmacija, 1956; *Pojava romaničke skulpture u Dalmaciji*, Zagreb 1960; *Vodič kroz Zadar*, Zadar 1962. i 1987; *Ostaci stambene arhitekture romaničkog stila u Zadru*, Radovi HIJZ, 1963, 9; *Slikar tkonskog raspela*, Peristil, 1965 — 66, 8 — 9; *Crkva Stomorica (S. Marin de Pusterla) u Zadru*, Diadora, 1968, 4; *Umjetnička baština samostana Sv. Marije u Zadru*, Radovi HIJZ, 1968, 13 — 14; *Zadarsko zlatarstvo*, Beograd 1971; *Umjetnička obrada drveta u Zadru u doba gotike*, Zagreb 1972; *Crkve Sv. Andrija i Sv. Petar stari u Zadru* (s A. Vučenović), Diadora, 1972, 5; *Gradbeni i umjetnički spomenici srednjega vijeka na zadarskim otocima*, u zborniku: *Zadarsko otočje*, Zadar 1974; *Zadar u srednjem vijeku do 1409* (s N. Klaić), Zadar 1976; *Dvije matrikule bratovštine Sv. Silvestra u Zadru*, Radovi. Filozofski fakultet — Zadar, 1976 — 77, 16; *Dva priloga povijesti zadarske katedrale*, Peristil, 1979, 22; *Stalna izložba crkvene umjetnosti* (katalog), Zadar 1980; *Tragom srednjovjekovnih umjetnika*, Zagreb 1983; *Škrinja Sv. Šimuna*, Zagreb 1983; *Castrum Liube*, SHP, 1983, 13; *Krstonica s imenom »Vuiassaslavo duci« i problem ninskog baptisterija*, ibid, 1984, 14; *Dva priloga zadarskoj umjetničkoj baštini*, Prilozi — Dalmacija, 1985, 25; *Katedrala Sv. Stošije u Zadru*, Zadar 1985; *Zadarski zlatar Toma Martinov*, Radovi. Filozofski fakultet — Zadar, 1986, 25; *Najstariji inventar riznice zadarske katedrale*, Prilozi — Dalmacija, 1986 — 87; *Zapažanja o drvenoj gotičkoj skulpturi u Rabu*, u knjizi: *Rapski zbornik*, Zagreb 1987; *Zadar pod mletačkom upravom* (s T. Raukarom, F. Švelecem i Š. Perićem), Zadar 1987; *Spomenici romaničke i gotičke arhitekture u benkovačkom kraju*, u knjizi: *Benkovački kraj kroz vijekove*, I, Zadar 1987; *Ulomci ranosrednjovjekovnog ambona zadarske katedrale*, Radovi IPU, 1988 — 89, 12 — 13; *Od ranog kršćanstva do baroka*, u katalogu: *Sjaj zadarskih riznica*, Zagreb 1990; *Od Donata do Radovana*, Split 1990; *Još jedan mogući Lorenzo Luzzo*, Prilozi — Dalmacija, 1992 (Prijeteljev zbornik, II); *Uloga Zadra u srednjovjekovnim umjetničkim vezama na jadranskom prostoru*, u zborniku: *Umjetnost na istočnoj obali Jadrana u kontekstu europske tradicije*, Rijeka 1993; *Novi podaci o renesansnim majstorima u Zadru*, Radovi. Filozofski fakultet — Zadar, 1993, 32;

LIT.: Bibliografija radova nastavnika i suradnika Filozofskog fakulteta u Zadru, I, II, Zadar 1970, 1981. — Biografije novih članova Akademije, Ljetopis HAZU, 1993, 96. V. Fo.

PETRICIOLI, Sofija, povjesničarka umjetnosti (Vukovar, 12. XII. 1933). Diplomirala u Zagrebu 1958. Bila je voditeljica kulturnopovijesnog odjela Narodnoga muzeja u Zadru; od 1992. ravnateljica je istoga muzeja. Proučava umj. obrt srednjega vijeka i renesanse, poglavito majoliku. Obradila je hidroarheol. nalazište blizu otočića Gnalića kraj Biograda iz XVI. st.

BIBL.: *Kamenji grbovi grada Zadra*, Radovi instituta JAZU u Zadru, 1962, 4; *Majolika iz Zadra* (katalog), Zadar 1969; *Njemački renesansni svijećnjaci na Jadranu*, Peristil, 1969 — 70, 12 — 13; *The Gnalić Wrack: the Glass*, Journal of Glass studies, 1973, 15; *Zvono majstora Bela i Vivencija u Zadru*, Prilozi — Dalmacija, 1980; *Deset godina rada na hidroarheološkom nalazu kod Gnalića*, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 1980 — 81, 6 — 7; *Hispano-maurska majolika iz Zadra*, Prilozi — Dalmacija, 1984. R.

PETRIČIĆ, Alfred, slikar (Split, 5. I. 1920). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1944 (M. Tartaglia). Bio je lik. pedagog u Hvaru i Zadru, direktor Galerije umjetnina i voditelj odjela Moderne galerije Narodnoga muzeja u Zadru. Slika mediteranske krajolike slobodnih prostornih ritmova, u kojima pomiruje ekspresivnost i konstruktivnu disciplinu prizora (*Makija*, 1974; *Mediterran*, 1976; *Pejzaž XXI*, 1981). — Samostalno je izlagao u Zadru (1954, 1972, 1976, 1978, 1979, 1981), Riminiju (1958), Milanu (1959), Splitu (1960, 1974), Mainzu (1965) i Zagrebu (1981).

LIT.: A. Travirka, Alfred Petričić (katalog), Zagreb 1981.

Ž. Sa.

PETRIČIĆ, Mila, keramičarka (Otočac, 8. V. 1908 — Zagreb, 20. VI. 1968). Studirala na Akademiji u Zagrebu 1928 — 33 (H. Juhn), majstorski ispit položila na Obrtnoj školi 1935 (B. Dužanec). Izlaže od 1933. Bila je nastavnica keramike na Obrtnoj školi (1938 — 41), Industrijskoj školi (1945 — 48) i na Akademiji primijenjene umjetnosti u Zagrebu (1950 — 55). Radi figure s folklornom tematikom, dekorativnu keramiku (oslikani tanjuri, vaze) i reljefe (*Majka i dijete*, *Zbjeg*). — Samostalno je izlagala u Zagrebu 1940; sudjelovala na izložbi »Moderna hrvatska umjetnost« u Beču 1956.

Ma. B.